

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

1. Respondetur ad auctoritatem Basileensis Concilij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

I.

Pponit Maimburgus 12. Auctoritatem Concilij Basileensis: (a) hoc enim *sessione 2.* definit, Concilium esse supra Pontificem; nec posse, nisi Patres consentiant, Concilium à Summo Pontifice aliò transferri aut dissolvi. Et *sess. 3.* monitorium contra Eugenium IV. expedit, pœnâsque non obtemperanti decernit. Et *sess. 4.* prohibet, ne durante Concilio Pontifex ad promotionem novorum Cardinalium procedat. Et *sess. 7.* non posse Papam de Beneficijs Cardinalium à Concilio punitorum disponere. Et *sess. 8.* Eugenium auctoritative, & sub pœnis contumaciæ ad Concilium citat. Et *sess. 9.* rescindit omnia acta & processus ab Eugenio Summo Pontifice contra Wilhelmum Concilij protectorem factos. Et *sess. 12.* acriter in Eugenium Summum Pontificem declamat, definitque & olim in Romanos Pontifices à Concilijs animadversum esse, & deinceps animadverri posse. Et *sess. 14.* Conditiones Eugenio Papæ tribus formulis comprehensæ à Concilio præscribuntur, in quas nisi consentiat, Papatu exiit. Et *sess. 16.* Eugenius Papa, ut ibi habetur: *citationi, monitioni, & requisitioni sacri Concilij plenariè satisfacit*: Bullas & diplomata contra Concilium à se edita, nulla & inania fuisse declarat: ipsum verò Concilium fuisse legitime inchoatum, legitimeque continuatum; quo videtur Eugenius omnia in superioribus sessionibus facta, & consequenter citationes, & sententias contra se dictas confirmasse, & Concilij auctoritatem supra legitimam Papam agnovisse. Et *sess. 17.* admittit, ut præsideant, Legatos Papæ, sed cum certis conditionibus, quarum præcipua, ne ullam in Concilium exerceant jurisdictionem coactivam. Et *sess. 18.* expressè definit, majorem esse Concilij, quàm Papæ auctoritatem, & hunc nisi obediat, posse à Concilio puniri. Et *sess. 21.* tollit Concilium omnes Annatas, & qui eas exegerit, pœnâ Simoniacis decretâ punit: ipsum verò Summum Pontificem, si aliquid contra hoc Decretum moliat, jubet Concilio deferri. Et *sess. 26.* iterum definit Papam notorie crimino-

(a) Majmb. cap. 22. à fol. 192.

criminosum jurisdictioni Concilij subiacere, ipsumque Eugenium Papam in jus vocat. Et *sess.* 29. circa medium, clarissime iterum auctoritas Concilij supra Papam asseritur. Et *sess.* 31. Eugenium suspendit. Et *sess.* 33. etiam deponit. Et *sess.* 38. Concilium Generale supra Papam esse definit, idque ad veritatem fidei Catholicae pertinere, & qui hoc pertinaciter negat, hæreticum esse. Et *sess.* 39. Amadæum Sabaudia Ducem, sub nomine Felicis V. Papam renuntiat.

In appendice ad *sess.* 17. quæ habetur post Acta Concilij, Legati Eugenij IV. Romani Pontificis, *jurant fideliter laborare pro statu & honore Concilij Basileensis, ejusque decreta defendere & manutenere, & specialiter decretum Concilij Constantiensis de subjectione Pontificis. Et aliud Synodi Basileensis decretum, quod Papa Concilio Universalis obedire teneatur. Idem habet Platina in vita Eugenij IV.*

Ex his Concilij Basileensis actis sic argumentari licet: Quidquid à legitimo Concilio definitum est, & à legitimo Pontifice confirmatum, id pro vero ratoque haberi debet: sed Concilio Pontificem subiacere, & à Concilio citari, judicari, puniri que posse; & ipsa Synodus Basileensis definivit, & Eugenius Papa confirmavit tanquam ritè legitimè que facta.

Resp. Multa sunt, quæ ad Basileensis Concilij Auctoritatem dici possunt. Primò ergo aliqua in genere, tum ad singula respondemus. Concilium Basileense ab Eugenio IV. convocatum, misso Juliano Cardinali, sicque legitimè inchoatum esse, dubitari non potest; ita enim habetur in Actis Concilij Sessione primâ. Sed cum adverteret Eugenius, Basileam Civitatem opportunam non esse, solvi Concilium jubet, aliò transferendum. Hinc primæ faces discordiarum. Sed Eugenium hæ causæ moverant. *Quod* paucissimi Antistites Basileam accedere possent, ardente inter Austria, ac Burgundia Ducibus bello, Bohemis hæreticis omnes circa Regiones incurstantibus, & idè itineribus omnibus infestis, occupatisque. *Quod* Græcorum Imperator, alique ejus Imperij Principes, societatem cum Latina Ecclesia initari, Urbem in Italia peterent, tam longo itineri commodam, marique vicinam, & idè Basileam averfarentur. *Quod* ingentis momenti negotia in Concilio agitata Pontificis præsentiam poscerent; Is verò & decori, & necessitatis causâ, exire Italiâ non poterat, bellis & multi-

multibus absentiam fecuturis. Hæ Pontifici causæ solvendi Basileensis Concilij, alióque movendi. Hinc Patrum indignatio, tum seditio, & aperta defectio, ac perpetuum bellum, non cum Pontifice tantum, sed cum ipsa Pontificia Dignitate. Varia Patres concitabant. Quàm plurium ambitio tiaram captantium: Columenses Eugenio implacati, quòd eorum avaritiæ obstitisset, cum thesauris inhiâssent à Martino relictis: Dominicus Capranica, aliique, quòd Purpurâ carerent à Martino paratâ: Philippus Dux Mediolanensis, perpetuus Eugenio hostis, quòd hujus curâ Italiæ Imperio arceretur: Cardinalis S. Eustachij à Patribus Avenionensi & Venusino Comitatus contra jus fâsque præfectus, ideóque turbarum bellique gaudens, ac turbido securus: Alphonsus Arragoniæ Rex, à Neapolitanis ad solium evocatus, quod extinctâ Andegaveni Stirpe Ecclesiæ accesserat: Carolus VII. Galliarum Rex impulsu Alphonsi Arragonij, ac opportunitate Regiam potestatem augendi, Ecclesiasticâ oppressâ Basileensium favore; quod etiam consecutus est celebri illâ Pragmaticâ sanctione, toties impugnatâ, toties victrice, ac tandem deletâ. Hæc erant, quæ Basileensium animos adversus Pontificem armabant, implebantque Concilium discordijs, seditionibus, tumultu, ambitione; adeò ut non tam Synodum, quàm Eurippum crederes, ventis ac tempestatibus turbidum: & in quo vota & suffragia non veritati, sed singulorum affectui & cupiditatibus quærebantur. Quæso te, quam fidem adhibeas tam suspectæ Auctoritati, quæque ex Principum, & ambientium motu nutuque pendebat, aut vindictâ, aut cupiditate sententiam ferente? Nego ergo hanc Synodum, sed Synagogam fuisse pro tiara jurgantium: & in qua non Patres, sed Principes decernebant, nec fidei causa, sed ambitionis agebatur. Et quamvis hæc manifesta sint, nec ab alio negari possint, quàm historiæ ignaro; addam tamen confirmandæ veritati eorum testimonia, qui Concilio intererant, scribebantque, integritate ac doctrinâ celebres, omnique majores exceptione.

S. Antoninus (a) Concilium Basileense, postquam ab Eugenio Pontifice jussu dissolvi, vocat: *Conciliabulum viribus cassum, Synagogam*

(a) S. Anton. 3. p. Tr. 22, cap. 10. §. 4.

agogam Sathana, temerarium, & presumptuosum Conventum &c. B. Joannes Capistranus : (a) synodum profanam, excommunicatam, interdictam, basilicorum speluncam, Demonum cavernam &c. Joannes de Turrecremata : Nullus sana mentis vir, qui novit, cum quanta gravitate, integritate, & modestia, fidei judicium tractanda sint, judicabit esse universali consensu totius Ecclesie conclusa, Spirituque sancto dictata, in quibus hujusmodi factiones, & practicae intervenerunt. Pius II. in Bulla Retractationis : Multi doctissimi viri, & sanctitate celebres scire se dicebant, Basileenses Spiritum sanctum non habere Auctorem. Beatus Albergattus teste Sigonio : (b) Cum audisset, quae in contemptum Apostolicae Sedis Basileenses decrevisset, Vir antiqua probitatis exarsit, atque graviter eorum facta increpuit, & ut in auctoritate Summi Pontificis permanerent, admonuit. Idem supra laudatus Turrecremata : (c) Talia Decreta Concilij Basileensis (videlicet contra Pontificiam auctoritatem) ad furorem quorundam hostium Apostolicae Sedis cum multitudine Populi parvi pretij, & nullius auctoritatis publicata sunt ; & ideo plures attendentes, praedicta Decreta adversa esse Sanctorum Patrum doctrinis, non modo in Deputationibus suis contradixerunt, & reclamaverunt, verum etiam in Sessionibus ipsius Concilij interesse noluerunt. Episcopus Meldensis Caroli septimi ad Eugenium Legatus, Regis sui Gallorumque nomine Basileensem Synodum (d) vesanam appellat, oratione in Cardinalium Collegio habitata. Synodus quoque Florentina (e) Declarationes Basileenses tanquam impias scandalosas, in manifestam Ecclesiae scissuram, ac omnis Ecclesiastici Ordinis confusionem tendentes damnat & reprobatae. Denique Concilium Lateranense (cui Ludovicus Galliae Rex tanquam legitimo & Oecumenico per suos Legatos se adherere professus est) Sessione undecima appellat Basileensem Synodum : Conciliabulum schismaticum, seditiosum, & nullius prorsus auctoritatis. Si ergo, ut ex adductis hactenus testimonijs liquet, Concilium Basileense schismaticum, sathanicum, temerarium, presumptuosum, demoniacum, serpentinum, factiosum, vesanum, viribus cassum, Spiritu sancto destitutum, furiosum, sanctorum Patrum doctrina, & exemplis adversum, scandalosum, reprobatum, damnatumque fuit ; amabo te, ex tali Concilio quale subsidium speres ? annon pudeat tam sordidi saeculi patrocinijs ?

S 3

(a) B. Joan. Capistran. de Papae & Conc. auctor. p. 3. (b) Carol. Sigon. in Vita c. 13. (c) Turrecrem. summa de Eccl. lib. 2. cap. 100. (d) V. Rainald. ad an. 1441. n. 10. (e) Conc. Florent. in sess. publica anno 1439. prid. Non. sept.

trocinijs? Ego fidem adhibeam, ego moveri tam indignis testimonijs? Imò si alia omnia cessent, hoc unum suffecerit spernendæ Adversariorum sententiæ, quòd tam miseris pudendisq[ue] auxilijs sustentetur; impiam prodit tam profanus comitatus.

Dices. Synodum Basileensem tunc solùm damnatam esse, cùm Eugenium deposuit, Amadæo suffecto; tunc enim Schismatica evasit.

Resp. Constat ex allatis testimonijs, Basileensem Synodum non solùm ob evectum Antipapam, sed etiam quòd Eugenio obtemperare nollet, illumque Concilio submittere conaretur, graviter à Viris doctrinà & pietate præcipuis vapulasse, & execrationi habitam. Si enim Concilium est supra Papam, si hunc citare, punire, ac obsequium detrectantem in ordinem redigere potest; quid tandem Synodus deliquit, si Eugenio, cùm Concilio non pareret, alium Pontificem suffecit? Usa est potestate ac jure suo; non ergo Schismatica, non Sabhanica, non vesana dici debuit: aut si debuit, non tunc solùm, cùm Eugenium dejecit; sed multò maxime cùm citavit, cùm decrevit, cùm Concilio subjecit; ex his enim necessariò sequebatur, deponi etiam posse, nam ad superiorem id spectat. Nec causa deponendi deerat; si enim Pontifex Concilio subiectus, ergo non solvere Concilium, non transferre, non Patres anathemate punire, non aliud Concilium indicere poterat; quæ tamen cùm omnia faceret, nec Decretis Basileensium toties reperitis acquiesceret, meritò pœnas dabat. Si ergo Eugenius Concilio subiectus, si nocens, si obstinatus, quid mali Concilium fecit? si subiectum, & nocentem damnavit, aliùmque Pontificem delegit? Ergo Basileense Concilium aut semper, aut nunquam deliquit.

Secundò. Tantum abest, Concilij Basileensis auctoritate causam nostram pejorem reddi, ut potiùs maximum pro nobis ex illa argumentum sumatur. *Tum,* quia illius Decretis, quâ parte auctoritatem Pontificiam impugnabant, omnes Viri sancti, doctrinæque præcipui adversati sunt, videlicet, S. Antoninus, S. Bernardinus, S. Laurentius Justinianus, B. Albergattus, B. Capistranus, aliique, aded, ut ne quidem Sessionibus interesse voluerint, in quibusea Decreta concepta & vulgata sunt, ut testatur Turrecremata

mata paulo antè laudatus. Concilium quoque Florentinum centum quadraginta Episcoporum (inter quos Patriarcha Constantinopolitanus, ac cæterorum trium Patriarcharum Legati) & Concilium Lateranense centum quatuordecim Episcoporum, eadem Decreta execrati sunt. Ipsos Patres Basileenses adè hujus Concilij puduit, ut confertim se Eugenio adjunxerint, abscederentque Basileâ, vix viginti, unòque Cardinali relictis; & hi ut numerum supplerent, cadavera Episcoporum, qui jam vitâ decesserant, inferri Synodo jusserunt, ut à mortuis saltem suffragia impetrarent, cum à vivis non possent. Denique tota Ecclesia Orbisque Christianus, & Decreta, & audaciam Basileensium damnavit, quando illis invicis Eugenium pro Pontifice habuit; quamvis enim Basileense Concilium Eugenium accusasset, citasset, damnasset, abdicassetque, Ecclesia tamen a omnes Catholici damnatum à Concilio abdicatumque pro vero legitimoque coluit. Agnovit ergo Ecclesia tota, & errasse Basileense Concilium, & nullam in Pontifices exercere auctoritatem posse; si enim Concilium Basileense non erravit, habuitque in Pontificem potestatem, cur ergo Ecclesia, quem Concilium damnavit, quem Concilium abdicavit, pro damnato abdicatoque non habuit? Adde Concilium Basileense, postquam adversari cepit Romano Pontifici, adè discordijs, factionibus, rapinis, aliisque facinoribus fœdari cepit, sacro Conventu indignis, ut omnium confessione in Schismaticum evaserit, illique excindendo, velut communi mortali malo, Principes ferro, cælum peste armari oportuerit, quâ tandem illa rebellium acies dissipata est. Quo exemplo manifestè patuit, eandem esse Politici ac naturalis Corporis rationem; utrumque enim quamvis floridum aliàs, vegetumque amisso Capite in cadaver evadit.

Dices. Basileense Concilium, quo tempore Eugenium damnavit, non fuisse legitimum.

Resp. Quæro, quam ob causam legitimum non fuerit, nisi quia ab Eugenio solutum, & Patribus majori ex parte ad Pontificem reversis? Ergo Concilium Pontifici subjacet; alioquin invitum repugnansque dimitti à Pontifice non posset: ergo censuerunt Patres, majorem esse Pontifici, quàm Concilio potestatem; alioquin

quin Concilio potius obtemperare, quàm Pontifici debebant: & illi potius, quàm huic adhærere; nunc verò, postquam Concilium deserunt, ut Pontifici se adjungant, idque totâ Ecclesiâ probante, manifestè profitentur, majorem esse Pontificis, quàm Concilij potestatem. Quacûnque ergo ex parte Basileense Concilium aspicias, constat insigne ex illo causæ nostræ patrocinium, invitumque accedere; nunquam enim illud Sanctissimi viri (quotquot videlicet eâ ætate florebant scribebantque) nunquam Florentinum & Lateranense Concilium, imò totius Ecclesiæ consensus damnasset, quando contra tot, ac singulis ferè sessionibus pronuntiatâ Decreta, Eugenium pro legitimo Pontifice habuit, & hujus imperium Basileensium Decretis semper præhabuit. Nobis ergo militat, non Adversarijs Basileense Concilium.

Tertio. Sessionem secundam Basileensem quod attinet, in qua decernitur: *Certum legitimumque Pontificem Concilio subjacere.* Dico multis modis impugnari eam posse; constat enim, quo tempore habita est, Synodum Basileensem jam ab Eugenio solutam, revocatumque fuisse. Si ergo Synodus à Pontifice non confirmata nullius roboris est, quanto magis nullius roboris erit, non tantum non confirmata, sed positivè rejecta, rescissa, & improbata? Deinde ex supradictis, Sanctorumque Patrum testimonijs, quæ alibi produximus, certum est, non posse à Concilio definiti, nisi illa, ad quæ definienda convocatum est; & ideò Leo Primus, (a) Gregorius Magnus, (b) Paschalis II. (c) quæ in Concilij Oecumenicis, Constantinopolitano primo, & Chalcedonensi contra auctoritatem Patriarchæ Alexandrini decreta fuerant, irrita & inania esse voluerunt, ut alibi demonstratum est. Si ergo Sancti Patres ne quidem tantorum Conciliorum auctoritate, qualia Constantinopolitanum, & Chalcedonense, moveri potuerunt, ut admitterent, quæ contra auctoritatem Patriarchæ Alexandrini decreta fuerant; quanto minùs admisissent, quæ Concilium Basileense contra Romani Pontificis? An pejor causa, minorque reverentia Pontifici maximo, quàm Alexandrino Patriarchæ? aut major Basileensi Concilio, quàm Constantinopolitano & Chalcedonensi

(a) Leo I. epist. 53. ad Pulch. (b) Gregor. M. l. 6. epist. 31. (c) Paschal. II. epist. 3. ad Eliam, quæ habetur Tomo 2. Conc. p. 2. in fragm. Synodi V.

donensi auctoritas, ut quod ista in Patriarcham non poterant, istud posset in Romanum Pontificem? Nihil ergo ex Decretis secundæ Synodi Basileensis contra superioritatem Pontificis Romani deduci potest: idemque dicas ad alias sessiones, in quibus multa Pontificiæ potestati contraria statuta sunt.

Quartò. Ad sessionem 16. in qua Eugenius Bullas & diplomata à se contra Concilium edita, nulla & inania fuisse declarat: ipsum verò Concilium fuisse legitime inchoatum, legitimeque continuatum; multa responderi possunt. Cardinalis enim Turrecremata omnium conficius, testisque oculus negat eas Bullas Eugenij, sed à Cardinalibus quibusdam expeditas, Pontifice decumbente, ærumnis morboque confecto: (a) *Andreas*, inquit, *Venetus*, *Domini Venetorum tunc Orator*, & *aliqui Domini Cardinales*, *timentes futurum magnum scandalum in Ecclesia*, *minati sunt Domino Eugenio*, nisi Bullas illas adhesionis concederet, ipsum solum recedentes relinquerent; unde presato Domino in lecto decumbente, presati Domini referuntur Bullas illas taliter qualiter expeditisse, & misisse Basileam. Neque hoc novum in Eugenio, cujus testimonio (b) constat, prolixiores illas litteras, quæ in ipsius defensionem ad Universos Christi fideles inscriptæ sunt, quæque sessione 16. recitantur, subornatas esse. Deinde certum est, quæ Eugenius in favorem Basileensium scripsit, omnium gravissimo metu, qui in hominem cadere possit, etiam constantissimum, expressa fuisse. Armis domi forisque obsidebatur: Principes omnes ab eo defecerant: Sigismundus tantum animi pendebat: Roma capta: Cardinales offensi: Schisma jam ferè constat, minæque omnium, qui supererant, defectionem inclamantium, nisi Basileensibus annueret. Quis rogo major metus injici poterat? aut quis pro validis agnoscat, toties negata, ac tandem tanto metu concessa? An jure merito non hic cum magno Athanasio (c) dicas? *Non est censenda ejus sententia, quam mina & terrores extorserunt; sed ea, quam protulit, cum liberos haberet affectus*. Denique licet Eugenius omnes Bullas revocaverit, quibus Concilium Basileense solvi jubebat, vitandique Schismatis causâ Concilium ratum legitimumque esse voluerit; nunquam tamen Decreta confirmavit, quæ contra Pontificiam Dignitatem edita in

T

Con-

(a) Turrecrem. lib. 2. cap. 100. (b) Vide sess. 16. & Spond. ad ann. 1433. n. 23. & 24. (c) S. Athanas. epist. ad solit. Vitam agentes.

Concilio fuerant; aliud enim est, Concilium esse verum legitimumque, aliud omnia, quæ in Concilio facta sunt, legitime facta esse; nam & Concilium Constantinopolitanum, & Chalcedonenſe, & Constantienſe legitima erant, & tamen non omnia, quæ in illis decreta sunt, Leo, Pelagius, Gregorius, Martinus approbârunt, ut ſuprà notatum eſt. Et quàm multa illegitimè invalidè que ſunt à legitimo veròque Principe? non ergo ſequitur, approbato concordiaè cauſâ Baſileenſi Concilio, omnia quoque, quæ in illo facta ſunt, ab Eugenio approbata eſſe. Teſtatur id Cardinalis Turrecremata, qui Eugenij verba in Concilio Florentino diſſertatis recitat. (a) *Eugenius, inquit, Florentia in Diſputatione publica reſpondit ita dicens: Nos quidem progreſſum Concilij approbavimus, volentes ut procederet, ut inceperat; non tamen approbavimus ejus Decreta. Et in hoc ſapientiſſimè fecit; quis enim niſi imprudentiſſimus Princeps approbaret Decreta, quæ nunquam vidisset, aut quæ prius non examinasset, ſi in eis minus rectum, aut minus verum, aut minus expediens reperiretur? Lege totam Eugenij Bullam, quæ ſeſſione 16. recitatur, & ne verbum quidem invenies, quo dicatur Baſileenſium Decreta confirmari; imò, quod efficaciſſimè convincit, Legati ab Eugenio miſſi, rogati que, ut Decreto Conſtantiienſi de ſubjectione Pontificis ſubſcriberent, ſubſcripſerunt (uti expreſſè habetur ſeſſione 17.) nomine proprio privatoque; non verò ut Legati Pontificis; quod evidentiſſimo argumento eſt, aliam fuiſſe Eugenij mentem; alioquin quid opus erat proteſtari, ſe id nomine proprio, non verò nomine Eugenij præſtare velle? Idipſum teſtantur (b) Turrecremata, & (c) Spondanus. Et hæc ſunt, quæ de Baſileenſi Concilio dicenda habui ſtudio curaque veritatis.*

II. *Opponit 13. (d) Univerſitatem Pariſienſem, totamque Gallicanam Eccleſiam, ac præcipuos hujus Eccleſiæ ac Univerſitatis Doctores præferre Concilij auctoritatem auctoritati Pontificiæ.*

Reſp. Primò. Equidem aſſerere non poſſum, quid modò Univerſitas Pariſienſis, & Eccleſia Gallicana de hac re ſentiant; video enim omnes in Regis obſequium ſpectare, nullâ Canonum, nullâ Eccleſiaſtica libertatis curâ, nec tam ex ratione, quàm metu præmiſſique pendere; & quid mirum, etiam ſcholas gratiæ & favori ceſſiſſe,

(a) Turrecrem. Sum. de Eccl. lib. 2. cap. 100. (b) Turrecrem. lib. 2. cap. 100
(c) Spond. ad ann. 1434. n. 2. (d) Maimb. cap. 25. fol. 253.